

## СТРУКТУРА СТАДА ТА ПЛАН ОПОРОСІВ ЯК ПОКАЗНИКИ ІНТЕНСИВНОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВЕДЕННЯ ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА

*Б.С. Ротар, студент, rotar007@ukr.net*

*Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Кириченко В.А.*

*Миколаївський національний аграрний університет*

*Вивчено структуру стада свиней та план опоросів господарства. Встановлено, що існуюча структура стада свиней ФОП «Сагун В.В.» задовольняє вимогам, що пред'являються до господарств з інтенсивною технологією ведення галузі свинарства.*

*Ключові слова: основні свиноматки, кнури-плідники, структура стада, план опоросу.*

**Постановка проблеми.** На сьогодні свинарство в Україні переживає важкі часи. На такий стан розвитку галузі вплинув цілий ряд об'єктивних та суб'єктивних факторів. Проходять зміни в умовах господарювання, міняються форми власності, впроваджуються нові економічні відносини. Нові умови господарювання вплинули на прояв рівня продуктивності тварин, в багатьох господарствах значно змінилися умови їх годівлі та утримання.

Виходячи з вищесказаного, виникає необхідність радикально відродити галузь свинарства в Україні, перевести її на інтенсивну технологію і досягти того, щоб вона могла давати дешевшу, конкурентоспроможну продукцію і бути відповідно науковим виробником, створити галузь яку можна було б порівнювати за ефективністю виробництва з передовими країнами світу

**Аналіз останніх досліджень та публікацій.** Раціональне використання маточного поголів'я з метою отримання максимальної кількості поросят з розрахунку на кожен матку за рік, а також інтенсивне вирощування приплоду є головним завданням свинарських господарств в галузі відтворення.

Структура стада – це співвідношення в ньому статевих і вікових груп свиней, виражене у відсотках. Так, як ФОП «Сагун В.В.» є товарним господарством, то більшу частку свиней займає відгодівельне поголів'я, яке призначене для забою. Структура стада постійно змінюється за сезонами року та залежить від кількості порослих свиноматок та реалізації відгодівельного молодняка.

Оборот стада – це рух свиней в стаді по місяцях року, з урахуванням їх вступу і прибуття поголів'я, зміни віку і господарського призначення тварини. На основі обороту стада свиней головний зоотехнік господарства розробляє заходи з його ремонту, визначає потребу в приміщеннях для свиней, в кормах, в засобах на капіталовкладення [2].

Як стверджують провідні світові та вітчизняні вчені [1, 3, 4], інтенсивна технологія ведення свинарства вимагає наступної структури стада: кнурів основних і ремонтних – 0,4%, свиноматок основних – 7,1%, свиноматок ремонтних – 1,4%; поросят-сисунів – 10,8%; поросят відлучених – 32,7%; поголів'я свиней на відгодівлі – 47,6%.

**Постановка завдання.** Метою нашої роботи було вивчити структуру стада свиней господарства та встановити її відповідність вимогам, що пред'являються до господарств з інтенсивною технологією ведення галузі свинарства, а також дослідити план опоросів свиноматок на 2019 рік.

**Матеріали і методика** Дослідження проводилися в умовах ФОП «Сагун В.В.» Новоодеського району Миколаївської області на тваринах великої білої породи.

У роботі були використані матеріали виробничого та зоотехнічного обліку на фермі. Біометричну обробку показників було проведено за допомогою ПЕОМ у програмному забезпеченні Microsoft Excel.

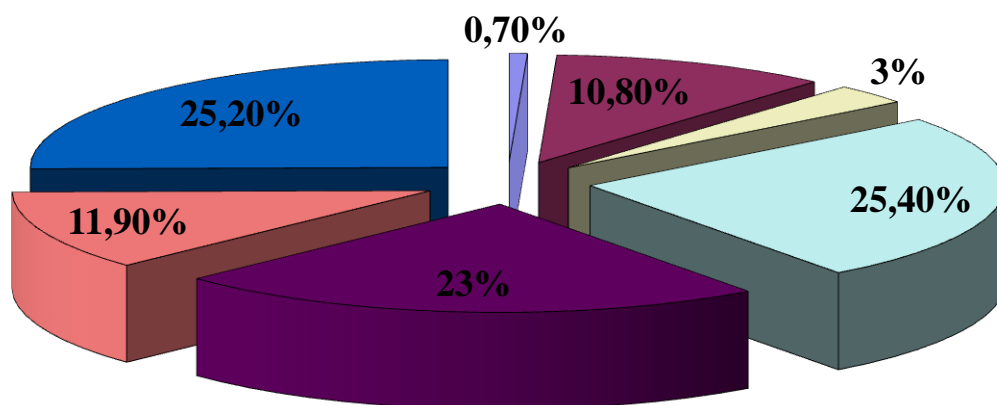
**Результати досліджень.** У своїй роботі ми проаналізували існуючу структуру стада свиней у ФОП «Сагун В.В.» (табл. 1, рис. 1). Встановлено, що основну масу поголів'я тварин становлять групи: молодняк на відгодівлі – 40,0%, поросят у віці 2-4 місяці – 28,3%, поросята-сисуні – 15,6%. Значний відсоток поголів'я у структурі стада становлять основні свиноматки – 6,6%. На долю перевіряємих свиноматок, кнурів-плідників, ремонтних кнурців та свинок припадає відповідно – 1,9%, 0,4%, 0,7% та 6,5%.

Проведений нами порівняльний аналіз показав, що існуюча структура поголів'я свиней ФОП «Сагун В.В.» майже цілком задовольняє вимогам, що пред'являються до господарств з інтенсивною технологією ведення галузі свинарства. Також окремо потрібно зазначити, що структура стада у господарстві не є сталою і постійно знаходиться в динаміці. Вона змінюється за сезонами року та залежить від цілого ряду факторів, зокрема таких як: кількість порослих свиноматок, закупівля ремонтного молодняку та реалізація відгодівельного молодняку на забій.

*Таблиця 1*

**Структура поголів'я свиней в господарстві**

Статеві-вікова група тварин	Поголів'я, гол.	Питома вага, %
Кнури-плідники	5	0,4
Основні свиноматки	89	6,6
Перевіряємі свиноматки	25	1,9
Поросята-сисуні	210	15,6
Поросята віком 1 – 4 міс.	380	28,3
Ремонтний молодняк, всього:	98	7,2
т.ч.:	10	0,7
- кнурці	88	6,5
- свинки		
Молодняк на відгодівлі	537	40,0
Всього	1344	100,0



- |                             |                      |
|-----------------------------|----------------------|
| ■ Кнури-плідники            | ■ Основні свиноматки |
| ■ Перевіряємі свиноматки    | ■ Поросята-сисуни    |
| ■ Поросята віком 1 - 4 міс. | ■ Ремонтний молодняк |
| ■ Молодняк на відгодівлі    |                      |

*Рис.1. Структура поголів'я свиней в господарстві, %*

Відтворення стада у господарстві ведеться за системою турових опоросів, яка передбачає для основних свиноматок:

- перший тур опоросів – у січні - березні;
- парування у вересні – листопаді;
- другий тур опоросів – у червні - липні;
- парування у березні – квітні.

Для розробки плану парувань і опоросів використовують наступні дані:

1. Інформація про фактичні парування свиноматок за 4 місяці минулого року, тобто з вересня по грудень;

2. Кількість і дати опоросів основних свиноматок в листопаді і грудні минулого року для складання плану парувань на вересень, жовтень і листопад в плановому році;

3. Кількість запліднених свиноматок на 1 січня планованого року для визначення дати парування холостих свиноматок;

4. Дати фактичних (плідних) парувань маток, що перевіряються, в звітному році для планування їх опоросів;

5. Кількісний і віковий склад ремонтних свинок для визначення термінів їх покриття;

6. Віковий склад і продуктивність основних свиноматок для визначення кількості бракованих маток і календарних термінів постановки їх на відгодівлю;

7. Планова кількість порослят, яку передбачають отримати від основної свиноматки, що перевіряється.

Складання плану парувань і опоросів свиноматок головний зоотехнік господарства починає з основних свиноматок, які були спаровані в минулому

році, встановивши дату парувань за журналом; останні 4 місяці планує опороси цих маток; друге парування основних маток планує через 2 місяці після опоросу, а опороси – через 4 місяці. після парування (табл. 2).

Таблиця 2

**План опоросів на 2020 рік у господарстві**

Показники	Місяць року												Всього за рік
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Спаровано у минулому році, гол.													
Основних									38	25	26		89
Всього									38	25	26		89
Спаровано у плановому році, гол.													
Основних			38	25	26				38	25	26		89
Перевіряємих	12	13											25
Всього	12	13	38	25	26				38	25	26		178
Опоросилося, гол.													
Основних	38	25	26				38	25	26				178
Перевіряємих					12	13							25
Всього	38	25	26		12	13	38	25	26				203
Отримано поросят, гол.													
від основних	334	253	257				334	253	257				1688
від перевіряємих					120	130							250
Всього	334	253	257		120	130	334	253	257				1938

Після закінчення складання плану парувань і опоросів основних свиноматок складається план парування і опоросів свиноматок, що перевіряються.

Як свідчать дані таблиці 2 у господарстві на 2020 рік заплановано отримати 178 опоросів від основних та 25 опоросів від перевіряємих маток та отримати 1938 поросят.

**Висновки і перспективи подальших досліджень.** Одержані результати досліджень свідчать, що існуюча структура поголів'я свиней ФОП «Сагун

В.В.» задовольняє вимогам, що пред'являються до господарств з інтенсивною технологією ведення галузі свинарства.

У господарстві на 2020 рік заплановано отримати 178 опоросів від основних та 25 опоросів від перевіряємих маток та отримати 1938 поросят.

#### **Список використаних джерел**

1. Герасимов В.І. Практикум із свинарства і технології виробництва свинини. Харків : Еспада, 2003. 321с.
2. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. К. : Слово, 2005. 336 с.
3. Засуха Ю.В., Нагаєвич В.М., Хоменко М.П. Технологія виробництва продукції свинарства. Вінниця: Нова Книга, 2008. 336 с.
4. Походня Г.С. Відтворна здатність та продуктивність свиней різних генотипів і методів розведення. *Ефективне тваринництво*. 2016. Вип. 4. С. 33-36.

#### ***Rotar B.S. THE HERITAGE STRUCTURE AND THE LAYING PLAN AS INDICATORS OF THE INTENSITY OF THE PIGLING INDUSTRY TECHNOLOGY***

*The structure of the herd of pigs and the farm farrowing plan were studied. It is established that the existing structure of pigs of the pig FOP "Sagun VV" satisfies the requirements for farms with intensive pig-breeding technology.*

*Keywords: main sows, brood boars, herd structure, farrowing plan.*